

čuje na vedeckom základe v oblasti vytvárania takých spoločenských vzťahov, v rámci ktorých by bolo možné tieto sily zvládnuť a využiť v záujme všeobecného pokroku. A predsa takáto úloha i v tejto oblasti existuje a je zakotvená v spoločenskej praxi najmenej tak ako predchádzajúce. Máme na mysli hnutie za zachovanie svetového mieru.

Po stránke teoretickej sa tento problém vynoruje v úsilí o „filozofiu človeka“. Domnievame sa, že „filozofiu človeka“ môžeme označiť ako predvedeckú fázu riešenia problému zachovania mieru a života. Vedecká základňa pre riešenie tejto úlohy bude niekde v oblasti styčných plôch ekonomiky, psychológie, estetiky, etiky a kybernetiky.

V prejave N. N. Semionova sa hovorí o probléme spoločenských vzťahov viac. Nehovorí sa však o teoreticko-vedeckej základni riešenia týchto problémov. A o to v podstate ide: o disproporciu medzi mierou, v akej sa používa veda v oblasti vytvárania výrobných síl a mierou, v akej sa uplatňuje veda v oblasti vytvárania morálno-spoločenských vzťahov.

J. P.

● **PROTI VOJNE.** Vo Vydavateľstve politickej literatúry vyšla vedeckopopularizačná publikácia J. Čelku, *Náboženstvo, cirkev a vojna* (Bratislava, 1962, str. 138), v ktorej si autor kladie za úlohu objasniť postoj náboženských organizácií a ich predstaviteľov k problémom vojny a mieru v období imperializmu a na základe rozboru týchto názorov poukazuje na pôsobenie náboženstva a cirkví v zápase medzi silami vojny a mieru.

Práca je rozdelená do štyroch kapitol. V prvej kapitole autor zoznamuje čitateľov s názormi kresťanských teológov na príčiny a podstatu vojen.

V nasledujúcich dvoch kapitolách rozobiera vzťah jednotlivých kresťanských cirkví k prvej a druhej svetovej vojne. Vatikán, ktorý je nielen náboženským centrom

kapitalizmu, ale aj veľkým monopolistom, sledoval predovšetkým svoje hospodárske a politické ciele. Z toho pramení aj jeho nepriateľský postoj voči celému robotníckemu hnutiu. Pred II. svetovou vojnou a ešte aj v jej počiatočnom období sa snažil pápež zmierniť bloky imperialistov, aby vytvorili spoločný front proti Sovietskemu zväzu. Cirkevné kruhy chceli tlmieť protifašistické hnutie a boj proti okupantom vo všetkých obsadených krajinách. Na našom území zvlášť hanebnú úlohu zohral klérofašizmus.

Posledná kapitola je venovaná súčasným problémom vojny a mieru. Práca J. Čelku dokumentuje, ako predstavitelia cirkví dnes už musia počítať s tým, že existujú reálne sily, ktoré môžu zmaríť imperialistické snahy o vyvolanie vojnových konfliktov, že proti podpaľačom vojny stoja už státisíce mierumilovných ľudí na celom svete. Aby nestratili cirkevné kruhy vplyv medzi veriacimi z času načas vystupujú s výzvami za mier, ktoré však namiesto toho, aby mobilizovali široké masy do boja proti vojne chlácholía ich tvrdím, že udržanie mieru je v rukách božích, a že teda je potrebné oddať sa do vôle božej. Politická aj ideologická činnosť cirkví v imperialistickom svete — ako ukazuje autor — je zameraná na podporu špinavých plánov na prípravu nukleárnej vojny.

A. Bartlová

● **NAD VÝSLEDKAMI LIBLICKEJ KONFERENCIE.*** Liblickú konferenciu, ktorá sa konala pri príležitosti 40. výročia založenia našej strany r. 1961 charakterizoval jej účastník s. Rumiancev ako prvý medzinárodný seminár o najdôležitejších teoretických otázkach výstavby socializmu a komunizmu.

* Poznámky k zborníku *Základní teoretické otázky výstavby socialismu a komunismu ve světle výsledků společenských věd*, ČSAV, Praha 1962, strán 745, Kčs 29,—.